

سندرم هتروتاکسی چیست؟

سندرم هتروتاکسی زمانی تشخیص داده می‌شود که محل قرارگیری اندام‌های قفسه سینه و شکم با وضعیت طبیعی متفاوت باشد. برخی اندام‌ها مانند قلب و معده به‌طور طبیعی در یک سمت خاص از بدن قرار دارند. زمانی که این اندام‌ها در محل معمول خود قرار نگرفته باشند، احتمال وجود سندرم هتروتاکسی مطرح می‌شود.

اصطلاحات دیگری که ممکن است برای توصیف این وضعیت استفاده شوند شامل ایزومری دهلیز چپ و ایزومری دهلیز راست یا پلی‌اسپلنی و آسپلنی هستند.

نوع مشکلات یا ناهنجاری‌هایی که در نوزاد مبتلا به سندرم هتروتاکسی دیده می‌شود بسیار متنوع است و می‌تواند شامل اختلال در شکل‌گیری قلب، مشکلات عملکرد اندام‌های شکمی و اختلال در سیستم الکتریکی قلب باشد. برخی نوزادان مشکلات شدید و متعدد دارند و برخی فقط دچار مشکلات خفیف هستند. پزشک شما می‌تواند نگرانی‌های اختصاصی مربوط به نوزاد شما را توضیح دهد.

این سندرم چگونه ایجاد می‌شود؟

در مراحل بسیار اولیه تکامل جنین، اندام‌ها و ساختارهای بدن در محل طبیعی خود سازمان‌دهی می‌شوند؛ برخی در سمت راست و برخی در سمت چپ بدن قرار می‌گیرند. قلب نیز به‌گونه‌ای رشد می‌کند که بخش‌هایی در سمت راست و بخش‌هایی در سمت چپ قرار دارند.

در سندرم هتروتاکسی، اختلالی بسیار زود هنگام در این روند سازمان‌دهی رخ می‌دهد که معمولاً پیش از گذشت سه هفته از بارداری اتفاق می‌افتد.

علل احتمالی چیست؟

در بیشتر موارد، علت مشخص و واحدی برای سندرم هتروتاکسی شناخته نشده است.

برخی بیماری‌های ژنتیکی می‌توانند با این سندرم همراه باشند و بعضی از آن‌ها قابل بررسی هستند. دیابت کنترل‌نشده پیش از بارداری یا در اوایل بارداری ممکن است با هتروتاکسی ارتباط داشته باشد. همچنین برخی داروها یا مواد مخدر، از جمله بعضی مواد مخدر قوی یا مصرف کوکائین، ممکن است با این سندرم مرتبط باشند.

آیا باید آزمایش‌های بیشتری انجام دهم؟

انجام سونوگرافی دقیق جنین برای بررسی سایر ناهنجاری‌های ساختمانی در اندام‌های دیگر توصیه می‌شود.

سونوگرافی تخصصی قلب جنین و مشاوره با متخصص قلب کودکان برای بررسی ساختار قلب و ارائه توضیحات لازم پیشنهاد می‌شود.

ممکن است ارجاع به متخصص ژنتیک و انجام آزمایش‌های ژنتیکی توصیه شود.

ممکن است تصویربرداری ام‌آر‌آی جنین نیز پیشنهاد گردد.

در طول بارداری باید به چه مواردی توجه شود؟

اگر احتمال سندرم هتروتاکسی مطرح شود، احتمالاً تحت نظر متخصص بارداری پرخطر یا متخصص طب مادر و جنین قرار خواهید گرفت.

سونوگرافی‌های مکرر برای بررسی رشد و وضعیت عمومی جنین انجام خواهد شد. اگر نوزاد مشکلات قلبی داشته باشد، معمولاً متخصص قلب کودکان نیز در طول بارداری به‌طور منظم وضعیت جنین را پیگیری خواهد کرد.

پس از زایمان چه انتظاری باید داشته باشم؟

بسیاری از نوزادان باید در مرکز درمانی تخصصی یا بیمارستان سطح سوم متولد شوند؛ جایی که متخصصان نوزادان و قلب کودکان بتوانند بلافاصله پس از تولد از نوزاد مراقبت کنند.

بیشتر نوزادان پس از تولد برای بررسی قلب و سایر اندام‌ها تحت آزمایش‌هایی مانند سونوگرافی، اکوکاردیوگرافی قلب و عکس‌برداری قرار می‌گیرند.

برخی نوزادان مبتلا به ناهنجاری‌های مادرزادی قلب ممکن است به جراحی قلب نیاز داشته باشند. همچنین در صورتی که نگرانی درباره عملکرد طحال وجود داشته باشد، ممکن است نوزاد با آنتی‌بیوتیک پیشگیرانه مرخص شود.

آیا ممکن است دوباره رخ دهد؟

احتمال تکرار سندرم هتروتاکسی در بارداری‌های بعدی کم است. اگر در آزمایش‌ها علت ژنتیکی مشخصی پیدا شود، متخصص یا مشاور ژنتیک می‌تواند درباره خطر تکرار در بارداری‌های آینده به شما توضیح دهد.

چگونه می‌توان از این وضعیت پیشگیری کرد؟

اگر دیابت دارید، باید پیش از بارداری قند خون شما به‌خوبی کنترل شود.

مصرف هرگونه دارو قبل یا در طول بارداری باید با پزشک یا متخصص مراقبت‌های درمانی در میان گذاشته شود.

پیشنهاد می‌شود پیش از برنامه‌ریزی برای بارداری بعدی، با متخصص طب مادر و جنین مشورت کنید تا عوامل خطر احتمالی بررسی شوند.

چه سؤالات دیگری باید پرسیم؟

اعضای تیمی که پس از تولد از نوزاد من مراقبت خواهند کرد چه کسانی هستند؟
آیا نوزاد من به جراحی نیاز خواهد داشت؟ چه نوع جراحی و در چه زمانی؟
در ماه‌های پس از تولد و در سال‌های آینده چه انتظاری می‌توانم درباره وضعیت فرزندم داشته باشم؟

سلب مسئولیت

محتوای این بروشور/وبسایت صرفاً برای اطلاع‌رسانی عمومی ارائه شده است و نباید به‌عنوان جایگزین توصیه پزشکی تخصصی در نظر گرفته شود. پیش از انجام یا خودداری از هر اقدامی بر اساس این اطلاعات، لازم است مشاوره پزشکی حرفه‌ای متناسب با شرایط فردی خود دریافت کنید.
اگرچه تلاش شده اطلاعات به‌روز باشد، هیچ‌گونه تضمینی در مورد دقت، کامل بودن یا به‌روز بودن محتوا ارائه نمی‌شود.

مترجم و ویراستار:

دکتر سولماز پیری: پرناتولوژیست، سفیر ایزوگ در خاورمیانه و شمال آفریقا و عضو کمیته های بیسیک ترینینگ ویزوگ

آخرین به‌روزرسانی: ژوئیه ۲۰۲۳